

Sygn. akt I ACa 822/14

Sygn. akt I ACz 902/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Maria Iwankiewicz
Sędziowie:	SA Eugeniusz Skotarczak (spr.) SA Agnieszka Sołtyka
Protokolant:	sekr. sądowy Justyna Kotlicka

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2015 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w P.

przeciwko G. K., M. D., S. K., T. R. oraz (...) M. D.,
S. K., G. K., T. R. spółce jawnej w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 11 lipca 2014 r., sygn. akt I C 394/14

oraz zażaleń pozwanych G. K., M. D., S. K. i T. R. na postanowienie tego Sądu z dnia 09 września 2014 r. w przedmiocie oddalenia wniosku o uzupełnienie wyroku

I. prostuje oczywistą omyłkę pisarską w rubrum zaskarżonego wyroku w ten sposób, że w miejsce: „T. R.” wpisuje: „T. R.”,

II. oddala apelację,

III. oddala zażalenia,

IV. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 3.300 (trzy tysiące trzysta) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Agnieszka Sołtyka Maria Iwankiewicz Eugeniusz Skotarczak

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 lipca 2014 roku Sąd Okręgowy w S. zasądził od pozwanych (...) M. D., S. K., G. K., T.R. spółki jawnej w S., G. K., M. D., S. K., T. R. solidarnie na rzecz powódki (...) spółki akcyjnej w P. kwotę 57.405,41 zł z odsetkami ustawowymi od 1 czerwca 2012 r. (pkt I); w pozostałym zakresie powództwo oddalił (pkt II); oraz orzekł o kosztach procesu (pkt III).

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu stanowiły następujące ustalenia i wnioski:

Strony, w dniu 31 marca 2004 roku rozpoczęły współpracę, zawierając umowę sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług przesyłowych nr (...), określając że przedmiotem umowy będzie dostawa energii elektrycznej do zasilania hali produkcyjnej przy ul. (...), (...)-(...) S., nadto że rozliczenia będą dokonywane na taryfy oraz odczyty układu pomiarowo – rozliczeniowego. Sposób zaliczenia pozwanej do grupy taryfowej określał załącznik nr 1 do umowy, wskazując że odbiorca zamawia energię o mocy 120 kW i zaliczany jest do grupy taryfowej C22A, nadto że układ pomiarowy składa się przekładników prądowych o przekładni 200/5 oraz licznika.

W dniu 26 lipca 2005 r. strony zawarły kolejną umowę nr (...), dotyczącą sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług przesyłowych, która zastąpiła poprzednio zawartą umowę. Zmianie uległa zamówiona moc do 170 kW oraz w układzie pomiarowym nastąpiła zmiana przekładników prądowych na 300/5, ale nie uległa zmianie grupa taryfowa odbiorcy. Sąd Okręgowy ustalił także, że pozwana spółka wobec przekraczania norm zużycia energii, co wiązało się z koniecznością pokrywania wysokich kar, wystąpiła z wnioskiem o zwiększenie mocy umownej dostarczanej energii elektrycznej ze 170 kW do 270 kW. Sąd podał, że zostały wydane warunki przyłączenia do sieci elektroenergetycznej (...) S.A. dotyczące przystosowania istniejących urządzeń elektroenergetycznych do nowych warunków pracy (zwiększonego poboru mocy z 170 kW do 270 kW).

W dniu 15 stycznia 2007 r. spółka skierowała wniosek o zmianę również punktu V umowy i taryfy z C22A na C22B, w związku z pracą w systemie trójmianowym, z wyłączeniem sobót i niedziel.

W dniu 06 lutego 2007 r. została podpisana przez strony umowa o przyłączenie do sieci nr (...), w której strony ustaliły że przedmiotem umowy jest przyłączenie pozwanej spółki do sieci (...) S.A. z mocą przyłączeniową 270 kW o napięciu 0.4kV za opłatę o wartości 12371 zł netto plus podatek VAT – 2721,62 zł. Strony jednocześnie zobowiązały się do zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji lub umowy świadczenia usług dystrybucji.

Sąd Okręgowy podał, że na wiosek z dnia 31 lipca 2007 r. została w dniu 4 sierpnia 2007 r. zawarta umowa nr (...) sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji, przedmiotem której było określenie praw i obowiązków stron związanych ze sprzedażą i zakupem energii elektrycznej oraz świadczeniem usług dystrybucji na warunkach określonych w prawie energetycznym, taryfie zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Postanowienia tej umowy zastąpiły postanowienia umowy nr (...). Specyfikacja nastąpiła w warunkach technicznych dostarczania i odbioru energii – załączniku nr 1 do umowy (...). Strony ustaliły, że układ pomiarowo - rozliczeniowy składa się z przekładników prądowych o przekładni 600/A/A oraz liczników rozliczeniowych. We wniosku sporządzonym przez współnika spółki zostały wskazane wszystkie parametry dostaw prądu, wynikające z uprzednio wydanych warunków przyłączenia - grupa taryfowa C22B, moc umowna 270 kW, wielkość przekładników 600/5 A.

Zgodnie z § 7 umowy rozliczenia pomiędzy stronami następować miały na podstawie taryfy oraz odczytów układu pomiarowo – rozliczeniowego. Odbiorca został zaliczony do grupy taryfowej C22B (załącznik nr 1). Rozliczenia odbywały się w cyklu miesięcznym na podstawie wskazań układu pomiarowo – rozliczeniowego.

Stosownie do § 7 pkt 8 umowy (...) S.A. ma prawo do korygowania rozliczeń i wystawionych faktur. (...) S.A. dokonuje korekty uprzednio wystawionych faktur w przypadku:

- a) nieprawidłowości w zainstalowaniu lub działaniu układu pomiarowo – rozliczeniowego
- b) przyjęcia do rozliczeń błędnych odczytów wskazań układu pomiarowo – rozliczeniowego
- c) przyjęcia do rozliczeń określone dla grupy taryfowej, w której powinien być rozliczany odbiorca.

W dniu 01 lipca 2007 r. nastąpiło wyodrębnienie ze struktury (...) S.A. – (...) sp. z o.o. w P. jako operatora systemu dystrybucyjnego, w związku z wymogami stawianymi przez Unię Europejską a wynikającymi z dyrektywy 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i od tego momentu wszystkie firmy zajmujące się dostawą energii elektrycznej pobierają odrębnie opłaty ze energii, w tym energię czynną oraz stawkę opłaty abonamentowej w obrocie (tzw. opłata handlowa) oraz opłaty za usługę dystrybucji, obejmujące składnik stały stawki sieciowej, składnik zmienny stawki sieciowej, składnik jakościowy stawki opłaty systemowej, opłatę przejściową oraz opłatę abonamentową. Sąd podkreślił, że z uwagi na powyższe zmiany, w dniu 9 października 2007 r. strony zawarły umowę o świadczenie usługi kompleksowej. W § 2 ust. 2 umowy została zawarta informacja, że (...) S.A. zleciła odrębną umową, we własnym imieniu świadczenie usługi dystrybucyjnej (...) sp. z o.o. w P., do sieci którego przyłączona jest instalacja odbiorcy. (...) S.A. zobowiązała się świadczyć na rzecz odbiorcy usługę kompleksową. Odbiorca zobowiązał się do odbioru energii i zapłaty za świadczoną usługę kompleksową. W umowie zostały określone obowiązki odbiorcy (§ 7), obowiązki sprzedawcy (§ 6), a jednocześnie zostało wskazane do czego sprzedawca – (...) S.A. zobowiązał (...) sp. z o.o. (§ 6 ust. 2 umowy).

Zgodnie z § 8 umowy ustalono, że wartość należności za świadczoną usługę kompleksową obliczana będzie w oparciu o:

- a) ceny energii elektrycznej i stawki opłat za obsługę handlową wynikające z „Taryfy dla energii elektrycznej”
- b) stawki opłat za świadczenie usługi dystrybucji i stawki opłat abonamentowych wynikające z „Taryfy dla usług dystrybucji energii elektrycznej” (...) sp. z o.o. zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

Sąd ustalił, że rozliczenia pomiędzy stronami miały się odbywać na podstawie Taryfy oraz odczytów układu pomiarowo – rozliczeniowego. Pozwana spółka została zaliczona do grupy taryfowej (...) – (...) (załącznik nr 1 do umowy). Rozliczenia miały się odbywać w cyklu miesięcznym na podstawie wskazań układu pomiarowo – rozliczeniowego odczytywanego przez pracowników (...) sp. z o.o.

W § 8 pkt 14 umowy strony postanowiły, że sprzedawca ma prawo do korygowania rozliczeń i wystawionych faktur. (...) S.A. dokonuje korekty uprzednio wystawionych faktur w szczególności w przypadku stwierdzenia:

- a) nieprawidłowości w zainstalowaniu lub działaniu układu pomiarowo – rozliczeniowego
- b) przyjęcia do rozliczeń błędnych odczytów wskazań układu pomiarowo – rozliczeniowego
- c) przyjęcia do rozliczeń cen i opłat stawek innych niż określone dla grupy taryfowej, w której powinien być rozliczany odbiorca.

Sąd podał, że strony termin płatności ustaliły do 20 – go dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego rozliczenie dotyczy. Należności z tytułu umowy miały być regulowane na konto sprzedawcy. Umowa zastąpiła poprzednią umowę (...) (§ 10 pkt 2). W załączniku nr 1 warunki techniczne świadczenia usługi kompleksowej strony uzgodniły, że układ rozliczeniowo – pomiarowy składa się z przekładników prądowych o przekładni 300/5 oraz liczników rozliczeniowych.

W dniu 01 marca 2012 r. strony podpisały umowę nr (...) o świadczenie usługi kompleksowej. W § 8 pkt 2 umowy wskazano, że jej postanowienia obowiązują od 1 sierpnia 2011 r. i stanowią potwierdzenie realizowanych wzajemnych uzgodnień w okresie negocjowania umowy. W załączniku nr 1 określone zostały parametry umowy: odbiorca został zaliczony do grupy taryfowej C22b z pakietu ekonomiczny, układ pomiarowo – rozliczeniowy składa się z podstawowego układu, którego elementami są: przekładniki prądowe 600/5 A/A, licznik rozliczeniowy czterokwadrantowy.

W okresie od sierpnia 2007 r. do 22 grudnia 2011 r. powódka wystawiła faktury stosując błędny mnożnik zamiast 120, stosowano 60. Parametry dostarczanej pozwanej energii, w tym stosowane urządzenia w układzie pomiarowo – rozliczeniowym dawały podstawę do stosowania mnożnika 120, zamiast 60, przy odczycie wskazań licznika. Nadto Sąd podał, że wszystkie należności wynikające z faktur wystawionych w okresie od grudnia 2009 r. do grudnia 2011 r. zostały przez pozwaną spółkę opłacone w wysokości wskazanej w tych fakturach. Jednocześnie Sąd podał, że pozwana oraz jej wspólnicy nie posiadali kluczy do skrzynki z licznikami. Pozwana, od momentu zmiany mocy zamówionej energii, regulowała wystawiane jej faktury z tytułu zawartych umów sprzedaży energii elektrycznej wraz z usługą dystrybucji, a faktury te opiewały na niższe wartości niż dotychczas wystawiane faktury. Cena za zużytą energią elektryczną za okres od sierpnia 2008 roku do 22 grudnia 2011 r., wskutek błędu przedsiębiorstwa energetycznego, była naliczana przy uwzględnieniu ilości zużytej energii ustalonej przy mnożnej 60 zamiast 120.

W grudniu 2011 r. błąd został ustalony przez pracowników (...), którzy w dniu 23 grudnia 2011 r., po uprzednim sprawdzeniu skrzynki z licznikiem, znajdującej się poza posesją pozwanej spółki, przedstawili pozwanemu S. K. do podpisu protokół rozbieżności. Pozwany odmówił podpisu tego protokołu, wskazując że pozwana spółka nie miała dostępu do skrzynki, jak też nie ponosi odpowiedzialności za błąd pracowników powódki.

W dniu 06 marca 2012 roku powódka wystawiła 26 faktur korygujących, obejmujących okres od grudnia 2009 r. do 22 grudnia 2011 r., obciążając pozwaną należnościami obejmującymi zużytą energią elektryczną i opłaty za usługę dystrybucyjną na łączną kwotę 470.362,45 zł i określając termin zapłaty na 22, 23 i 26 marca 2012 r. Sąd ustalił także, że po otrzymaniu faktur pozwana pismem z dnia 2 kwietnia 2012 r. wystąpiła do (...) S.A. o wyjaśnienie sytuacji. Kolejno, w dniu 18 kwietnia 2012 r. została sporządzona karta służbowa nr 438 wskazująca na błąd zaistniały po stronie (...), w zakresie wprowadzonych błędnych danych do programu (...).

Pismem z dnia 7 maja 2012 r. (...) sp. z o.o. poinformowała (...) S.A., że przyczyną korekt jest błąd pracownika we wprowadzaniu do systemu bilingowego błędnej mnożnej – zamiast 120 wprowadzona była mnożna 60. Kolejno, pismem z dnia 16 maja 2012 roku powodowa spółka poinformowała pozwaną spółkę, że faktury za okres od 04 sierpnia 2008 roku do 22 grudnia 2012 roku były wystawiane w oparciu o błędną mnożną – 60 zamiast 120. Natomiast zmiana mnożnej nastąpiła w związku ze złożonym w dniu 31 lipca 2007 r. wnioskiem o zwiększenie mocy umownej za 170 kW do 270 kW. Jednocześnie poinformowała, że termin płatności został przesunięty na 31 maja 2012 r., informując dodatkowo o możliwości rozłożenia tej należności na dogodne raty. Kolejno pismem z dnia 25 maja 2012 r. pozwana wskazała na bepodstawność roszczeń (...) S.A.

Pismem z dnia 14 czerwca 2012 r. (...) S.A. podtrzymała swoje stanowisko, wyrażając propozycję ugodowego załatwienia sprawy. Następnie, w dniu 10 sierpnia 2012 r. (...) S.A. wystosowała do pozwanej spółki wezwanie do zapłaty należności w kwocie 470.362,45 zł, zastrzegając że brak zapłaty należności będzie skutkował wstrzymaniem dostaw energii. Sąd podkreślił, że w odpowiedzi na wezwanie, pismem z dnia 24 sierpnia 2012 r. pozwana wskazała na bezzasadność roszczenia, jak również bezzasadność zapowiedzianej procedury wyłączenia dostaw prądu.

Pismem z dnia 20 września 2012 r. pozwana podtrzymała stanowisko co do możliwości ugodowego zakończenia sporu. Pismem z dnia 11 listopada 2012 r. pozwana zastrzegając, że żądanie zapłaty przez nią kwoty 495.993,99 zł jest całkowicie bepodstawne, wyraziła ewentualną gotowość zawarcia ugody na kwotę 100.000 zł płatną w 23 ratach po 4.000 zł i jedna rata 8000 zł, z zaznaczeniem że nie jest to uznanie długu względem (...) S.A. lecz wyraz i chęć współpracy. Kolejno, pismem z dnia 20 listopada 2012 r. powódka poinformowała, że sprawa została przekazana do (...) sp. z o.o. zajmującej się windykacją należności na rzecz (...) S.A. W dniu 23 grudnia 2012 r. (...) sp. z o.o. wezwała pozwaną spółkę do zapłaty. W odpowiedzi skierowanej do firmy windykacyjnej pozwana spółka wskazała na popełnione w wezwaniu błędy i dodatkowo na bezzasadność żądania.

Ostatecznie, w dniu 05 grudnia 2013 r. pozwani zostali wezwani do zapłaty należności na rzecz (...) S.A. w kwocie 470.362,45 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że zasadnym jest żądanie zapłaty od pozwanych kwoty 57.405,41 zł. z dalszymi odsetkami od dnia 1 czerwca 2012 roku, a dalej idące żądanie w zakresie należności głównej, jak też w zakresie odsetek żądanych od daty wcześniejszej niż 1 czerwca 2012 roku Sąd uznał za niezasadne.

Sąd Okręgowy wskazał, że roszczenie powodowej spółki nie jest roszczeniem odszkodowawczym mającym swoją podstawę w przepisie art. 471 k.c., gdyż strona powoda wyraźnie wskazała, że domaga się świadczenia wzajemnego w związku z zawartą umową, nie zaś dochodzi roszczeń w związku ze szkodą. Jednocześnie podniósł Sąd, że powódka żądając zapłaty kwot wynikających z wystawionych w ramach łączącej strony umowy faktur korygujących i obejmujących należność za dostarczoną pozwanej energii elektryczną żądała wykonania przez pozwaną jej zobowiązania wynikającego z zawartej umowy. W związku z powyższym uznał Sąd, że podstawą prawną rozstrzygnięcia Sądu były zatem przepisy art. 535 k.c. w zw. z art. 555 k.c., art. 5 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, § 11 i 13 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz. U. z 2007 r., poz. 623) oraz art. 481 § 1 i 2 k.c.

W pierwszej kolejności podniósł Sąd, że strony w okresie objętym sporem wiązała umowa kompleksowa, której definicja zawarta jest art. 3 pkt 30 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059). Zauważył Sąd, że umowa kompleksowa jest zlepkiem umów i z jednej strony obejmuje umowę sprzedaży w rozumieniu art. 535 k.c. w zw. z art. 555 k.c., z drugiej zaś obejmuje umowę o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji. Przy czym zdaniem Sądu, powyższe ustalenie rzutuje na kwestię przedawnienia co do roszczenia o zapłatę ceny sprzedaży energii elektrycznej i roszczenia o wynagrodzenie za usługi przesyłowe.

Sąd Okręgowy uznał, że zawarta przez strony umowa jest zatem umową mieszaną łączącą elementy dwu umów nazwanych: umowy sprzedaży energii elektrycznej i umowy przesyłowej, a tym samym do roszczeń wynikających z tej umowy powinno się stosować przepisy dotyczące obu zobowiązań, także w zakresie przedawnienia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 r. IV CSK 201/11, Lex nr 1169148). Przy czym Sąd wskazał, że strony uzgodniły w umowie termin zapłaty należności objętych fakturą rozliczeniową jako 20 dzień po miesiącu rozliczeniowym. Zatem, zdaniem Sądu termin wymagalności roszczeń powódki za każdy kolejny miesiąc rozliczeniowy przypadał na 21 dzień następnego miesiąca i ta data wyznacza termin przedawnienia roszczeń powódki obejmujących zarówno zapłatę ceny za dostarczoną energię, jak i opłaty przesyłowe.

Zważył Sąd, że za zupełnie chybiony należy uznać pogląd zaprezentowany przez stronę powodową, iż termin przedawnienia rozpoczął bieg dopiero od momentu wystawienia faktur korygujących. Sąd Okręgowy podniósł, że Sąd Najwyższy w wielu orzeczeniach wskazywał, iż bieg terminu przedawnienia określony przepisem art. 120 § 1 k.c. jest niezależny od świadomości uprawnionego co do przysługiwania mu roszczenia i jego wysokości (m. in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2010 r. II CSK 126/10, Lex nr 602678). W związku z czym Sąd uznał, że nie ma podstaw do uznania, iż początek biegu przedawnienia roszczeń powoda należy wiązać z momentem wystawienia faktur korygujących i określonym w tych fakturach terminem zapłaty.

Ostatecznie Sąd uznał, wobec wytoczenia przez powodową spółkę powództwa w dniu 21 lutego 2014 r., że przedawnieniu uległo:

- roszczenie o zapłatę ceny za sprzedaną energię za cały dochodzony okres tj. od grudnia 2009 r. do grudnia 2011 r., ostatnia bowiem faktura z terminem płatności 20 grudnia 2011 r. przedawniła się w grudniu 2013 r.

- roszczenie o wynagrodzenie za usługi przesyłowe za okres od stycznia 2010 r. do 20 lutego 2011 r. (termin spełnienia świadczenia należności obejmujące styczeń 2011 r.).

Powyższe oznacza, że w momencie wytaczania powództwa przedawnione były w całości należności wynikające z faktur korygujących za następujące okresy:

- grudzień 2009 r. – faktura VAT (...) (faktura korekta (...) na kwotę 12100.35 zł) k. 86 – 88;

- styczeń 2010 r. – faktura VAT (...) (faktura korekta (...) na kwotę 8971,21 zł) k. 82 – 85;
- luty 2010 r. – faktura VAT (...) (faktura korekta (...) na kwotę 12454,88 zł) k. 79 – 81;
- marzec 2010 r. – faktura VAT (...) (faktura korekta (...) na kwotę 15381,40 zł) k. 92 - 94;
- kwiecień 2010 r. - faktura VAT (...) (faktura korekta (...) o zapłatę 15346,60 zł) k. 101 - 103;
- maj 2010 r. - faktura VAT (...) (faktura korekta (...) o zapłatę 10846,05 zł) k. 98 - 100;
- czerwiec 2010 r. - faktura VAT (...) (faktura korekta (...) o zapłatę 12454,88 zł) k. 79 – 81;
- lipiec 2010 r. - faktura VAT (...) (faktura korekta (...) o zapłatę 19304,45 zł) k. 104 -106;
- sierpień 2010 r. - faktura VAT (...) (faktura korekta (...) o zapłatę 20.276,84 zł) k. 89 - 91;
- wrzesień 2010 r. - faktura VAT (...) (faktura korekta (...) o zapłatę 19.583,76 zł) k. 146 - 148;
- październik 2010 r. - faktura VAT (...) (faktura korekta (...) o zapłatę 19190.55 zł) k. 143 - 145;
- listopad 2010 r. - faktura VAT (...) (faktura korekta (...) o zapłatę 19025,15zł) k. 152 - 154;
- grudzień 2010 r. - faktura VAT (...) (faktura korekta (...) o zapłatę 19091,65 zł) k. 137 - 139;
- styczeń 2011 r. - faktura VAT (...) (faktura korekta (...) o zapłatę 21.748,90 zł) k. 134 – 136.

Jednocześnie zdaniem Sądu, nie przedawniły się wyłącznie roszczenia o wynagrodzenie za usługi przesyłowe za okres od dnia 21 lutego 2011 r. do grudnia 2011 r.

W ocenie Sądu Okręgowego oświadczenie pozwanej złożone w piśmie z dnia 11 listopada 2012 r., w którym powódka upatrywała uznania niewłaściwego długu, nie jest trafne. W szczególności Sąd stwierdził, że oświadczenie pozwanej wyrażone w piśmie z dnia 15 listopada 2012 roku nie sposób traktować jako uznanie niewłaściwe długu, bowiem nie dość, że pozwana zastrzegła, iż jej wola ewentualnego ugodowego załatwienia sprawy nie jest uznaniem długu, to dodatkowo jej wolą objęta była wyłącznie zapłata kwoty 100.000 zł. W ocenie Sądu, nie sposób z powyższego oświadczenia wywodzić, że pozwana akceptowała zarówno co do zasady, jak i co do wysokości, wiarygodność powoda. Z powyższych względów, Sąd Okręgowy, nie uznał że doszło do przerwania biegu przedawnienia w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2 k.p.c.

Sąd Okręgowy uznał za udowodniony fakt poboru energii elektrycznej przez pozwaną w ilości stwierdzonej w wystawionych fakturach korygujących, jednocześnie Sąd mając na uwadze przepis art. 245 k.p.c. stwierdził, że moc dowodowa dokumentów faktur jest ograniczona, tak jak dla wszelkich dokumentów prywatnych. Tym niemniej wskazał Sąd, że do przeprowadzenia dowodów z przedstawionych przez stronę powodową wydruków zapisów w systemie informatycznym należy odpowiednio stosować przepisy o dowodzie z dokumentów, z uwagi na ich podobieństwo do dokumentów, od których różnią się jedynie brakiem podpisu mając zarazem na uwadze zastosowanie konstrukcji domniemania faktycznego.

Zważył Sąd, że w rozpoznawanej sprawie, bezsporne było zawarcie przez strony zarówno umowy kompleksowej, jak też zawnioskowanie o zwiększeniu mocy dostarczanej energii, jak również zapłata za energię w oparciu o wystawione faktury VAT. Sąd zauważył, że faktury, który były opłacane przez pozwaną, miały postać wydruków i nie były opatrzone podpisami. Strona pozwana nie wykazała jakoby kwestionowała wartość faktur, czy też ilość dostarczonej energii za okres sporny, jedynie zostały przedstawione wyciągi z rachunku bankowego wskazujące na terminowe regulowanie należności z tytułu wystawionych faktur. W ocenie Sądu, wydruków faktur załączonych do pozwu, nie można poczytywać za okoliczność dyskwalifikującą owe faktury jako dowody w ogóle, gdyż faktury te zawierają szczegółowy opis sposobu ustalenia należności i szczegółowe informacje o tym, za jakie konkretnie składniki zostały

wystawione. Nadto, umowa stron dodatkowo wskazywała co należy do sprzedaży energii, a co do jej dystrybucji. Jednocześnie Sąd Okręgowy nie podzielił twierdzeń pozwanych, że podpisali umowę nie rozumiejąc jej. Dodatkowo podkreślił Sąd, że pozwani nie kwestionowali faktur, a tym samym zużycia energii w okresie od grudnia 2009 r. do grudnia 2011 r., a do sprzeciwów zostały załączone faktury VAT otrzymywane w tym okresie, jak też dowody zapłaty, przy czym część przedstawionych faktur zawiera szczegółową specyfikację w rozbięciu na poszczególne składniki należności miesięcznej.

Zauważył Sąd, że kwestia przeliczenia należnych powodce świadczeń daje się łatwo zweryfikować, gdyż z zasad ujętych w punkcie 6.8 instrukcji w zakresie wyliczenia korekt rozliczeń odbiorców (...) sp. z o.o. – Korekty z tytułu zastosowania nieprawidłowej mnożnej układu pomiarowo - rozliczeniowego, wynika, że wzór zawarty w tych zasadach sprowadza się do pomnożenia wartości zużytej energii przez 2. Nadto Sąd zwrócił uwagę na trzy kwestie dotyczące zachowania strony pozwanej, przede wszystkim pozwana spółka dokonywała zapłaty należności określonych w fakturach przed ich korektami, nie skorzystała z przysługującego jej prawa do zgłoszenia reklamacji oraz nie przedstawiła w sprawie żadnych dowodów przeciwnych, które mogłyby w jakimkolwiek aspekcie podważyć prawdziwość twierdzeń powoda opartych na złożonych przez niego dowodach w postaci skorygowanych faktur VAT. Przy czym Sąd nie podzielił twierdzeń pozwanej, że umowa stron nie dawała powodce prawa do dokonania korekty faktur. Wskazał Sąd, że umowa o świadczenie usługi kompleksowej w sposób wyraźny w § 14 dawała sprzedawcy prawo do korygowania rozliczeń i wystawionych faktur w szczególności w przypadku stwierdzenia określonych przesłanek. Zdaniem Sądu pozwani swoją świadomością w momencie zmiany umowy obejmowali również fakt, że wskazania licznika z uwagi na duży pobór energii przez ich firmę, są mnożone przez mnożną, wynikającą z zastosowanych przekładników prądowych o przekładni 600/5 (dotychczas było 300/5). Świadczy o tym chociażby wypełniony przez współników wniosek z dnia 31 lipca 2007 r.

Wskazał Sąd Okręgowy, że w zakresie faktur obejmujących okres nieprzedawniony od 21 lutego 2011 r. do grudnia 2011 r., jeśli idzie o roszczenia o wynagrodzenie za usługi przesyłowe Sąd uwzględnił następujące należności z 12 faktur:

Lp	Faktura	Składnik zmienny opłaty przesyłowej Zapłacony Należny MA WINIEN	Składnik jakościowy stawki systemowej Zapłacony Należny MA WINIEN	Różnica WINIEN		
1	(...) (luty 2011 r.)	4726,67 zł	9453,35 zł	362,31 zł	724,63 zł	5.089,00 zł
2	(...) (marzec 2011 r.)	5263,74 zł	10527,46 zł	403,48 zł	806,95 zł	5.667,19 zł
3	(...) (kwiecień 2011 r.)	4302,52 zł	8605,03 zł	329,80zł	659,60 zł	4.632,31 zł
4	(...) (maj 2011 r.)	5469,93 zł	10.939,85 zł	419,28 zł	838,56 zł	5.889,20 zł

5	(...) (czerwiec 2011 r.)	4921,67 zł	9.843,35 zł	377,27 zł	754,52 zł	5.298,93 zł
6	(...) (lipiec 2011 r.)	5394,44 zł	10.788,88 zł	413,50 zł	827 zł	5.807,94 zł
7	(...) (sierpień2011 r.)	691,96 zł	1383,92 zł	53,04 zł	106,08 zł	745,00 zł
8	(...) (sierpień 2011 r.)	4843,49 zł	9686,99 zł	371,26 zł	742,54 zł	5.214,78 zł
9	(...) (wrzesień 2011 r.)	5871,01 zł	11742,04 zł	450,03 zł	900,06 zł	6.321,06 zł
10	(...) (Październik 2011 r.)	5763,94 zł	11527,88 zł	441,82 zł	883,64 zł	6.205,76 zł
11	(...) (listopad 2011 r.)	6069,04 zł	12138,07 zł	465,21 zł	930,42 zł	6.534,24 zł
	Suma	53.318,41 zł	106.636,82zł	4087 zł	8174 zł	57.405,41 zł

Z powyższych względów, Sąd uznał że zasadnym jest żądanie zapłaty od pozwanych kwoty 57.405,41 zł.

O odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. Sąd zwrócił uwagę, że termin płatności w fakturach korygujących został wskazany na 23 marca 2012 r., tym niemniej w piśmie z dnia 16 maja 2012 r. powódka oświadczyła, że termin płatności należności wynikających z faktur korygujących został przesunięty na 31 maja 2012 r., w związku z czym Sąd jako termin wymagalności przyjął dzień 01 czerwca 2012 r.

W ocenie Sądu pozwani jako przedsiębiorcy mogli byli przewidzieć, że zmiana zamówionej mocy będzie skutkowałą wzrostem ceny, zwłaszcza że już uprzednio dokonywali takiej zmiany. Pozwana spółka zwiększyła zapotrzebowanie na moc ze 170 kW na 270 kW, a brak dostępu do skrzynki pomiarowej zawierającej licznik i przekładniki, zdaniem Sądu nie oznacza, że pozwani nie mieli jakiegokolwiek wiedzy o nieprawidłowości w rozliczaniu energii.

Odnośnie odpowiedzialności wspólników spółki jawnej Sąd wskazał, że według ugruntowanego w orzecznictwie i doktrynie poglądu, wykładnia przepisu art. 22 § 2 k.s.h. prowadzi do wniosku o solidarnym charakterze odpowiedzialności spółki jawnej i jej wspólników w odniesieniu do zobowiązań spółki. Przy czym Sąd mając na uwadze treść przepisu art. 31 § 1 -3 k.s.h wskazał, że nie można zgodzić się ze stanowiskiem prezentowanym przez pozwanych w zakresie interpretacji przepisów art. 31 § 1 -3 k.s.h., jakoby odpowiedzialność wspólnika spółki jawnej powstawała dopiero wtedy, gdy zostanie stwierdzona bezskuteczność egzekucji z majątku spółki.

Sąd, stosownie do art. 366 § 1 k.c. podkreślił, że ukształtowanie długu jako solidarnego daje wierzycielowi możliwość żądania całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich, lub każdego z osobna.

Marginalnie Sąd wskazał, że zarzut iż sprawa ma charakter gospodarczy, właśnie z uwagi na skierowanie żądania również do wspólników spółki jawnej okazał się chybiony. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 1989 r. o rozpoznawaniu przez sądy spraw gospodarczych (Dz. U. z 1989 r., poz. 175) sprawami gospodarczymi są sprawy ze stosunków cywilnych między przedsiębiorcami w zakresie prowadzonej przez nich działalności gospodarczej. Wspólnicy spółki jawnej statusu przedsiębiorcy nie posiadają, dlatego nie było podstaw do przekazania sprawy do sądu gospodarczego.

O kosztach Sąd orzekł w oparciu o art. 100 k.p.c., przy czym Sąd uznał, że pozwani ponoszą solidarną odpowiedzialność, w związku z czym koszty w ich przypadku mają charakter solidarny. Jednocześnie podniósł Sąd, że pozwani byli reprezentowani przez tego samego pełnomocnika, stąd jego wynagrodzenie należało liczyć jednokrotnie.

Z takim rozstrzygnięciem nie zgodzili się pozwani (...), G. K., M. D., S. K., T. R. zaskarżając wyrok w części co do punktu I i III, jednocześnie mu zarzucając naruszenie przepisów:

I. prawa materialnego, a mianowicie

1. niewłaściwe zastosowanie art. 6 k.c. poprzez uznanie, iż powódka sprostowała ciężarowi udowodnienia faktów z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne, a w szczególności udowodniła iż pozwani zużyli ilość energii wskazaną na fakturach VAT korektach,
2. art. 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie, polegającego na tym, iż błąd pracownika strony powodowej, którego konsekwencje finansowe ma ponieść pozwana, nie stanowi nadużycia praw,

II. postępowania, które miały istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie :

1. art. 231 k.p.c. poprzez jego zastosowanie, mimo iż brak było podstaw do zastosowania domniemania faktycznego, zwłaszcza gdy istniały inne bezpośrednie środki dowodowe i nie było utrudnień dowodowych dla wykazania faktów,
2. art. 233 k.p.c. polegającego na przekroczeniu swobodnej oceny dowodów, a w szczególności faktur korekt VAT, którym Sąd nie odmówił wiarygodności, mimo iż wskazane w nich wyliczenia zostały zakwestionowane, a powódka nie udowodniła ich prawidłowości,

III. błędów w ustaleniach faktycznych, a w szczególności:

1. ustaleniu, iż pozwani nie kwestionowali ilości zużytej energii, ponieważ płacili faktury za energię w spornym okresie,
2. ustaleniu, że pozwani zużyli określoną na fakturach korektach ilość energii elektrycznej,
3. ustaleniu, iż pozwani mieli wiedzę o zaniżonych rachunkach bankowych.

Wskazując na powyższe zarzuty wnieśli o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz każdego z pozwanych kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według podwójnej stawki przewidzianej przepisami rozporządzenia.

W uzasadnieniu uszczegółowili zarzuty podniesione w petitum apelacji jednocześnie podnosząc dodatkowo, że każdy z pozwanych kwestionuje również rozstrzygnięcie Sądu dotyczące kosztów procesu, bowiem pozwani występują w procesie samodzielnie, jako współuczestnicy materialni, lecz nie jednolici, konsekwencją czego należne im koszty powinny zostać przyznane oddzielnie.

W dniu 28 lipca 2014 roku pozwani złożyli wniosek o uzupełnienie ogłoszonego w dniu 11 lipca 2014 roku wyroku Okręgowego w S. poprzez zasądzenie od powódki na rzecz G. K. kwoty 6.350,96 zł tytułem zwrotu kosztów procesu ,

M. D. kwoty 6.350,96 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, T. R. kwoty 6.350,96 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, S. K. kwoty 6.350,96 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Postanowieniem z dnia 9 września 2014 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił wnioski pozwanych o uzupełnienie wyroku.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyli pozwani (każdy z osobna) zaskarżając je w całości, jednocześnie zaskarżonemu postanowieniu zarzucając naruszenie następujących przepisów postępowania:

1) art. 351 § 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i oddalenie wniosku o uzupełnienie wyroku w przedmiocie kosztów procesu należnych pozwany, mimo iż zachodziły przesłanki uzupełnienia wyroku,

2) art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. u. z 2013 r. poz. 490 ze zm.) poprzez jego niezastosowanie i brak orzeczenia o kosztach procesu na rzecz strony wygrywającej, mimo iż zgodnie z wyrażoną w nim zasadą strona przegrywająca ponosi koszty procesu na rzecz strony wygrywającej.

Wskazując na powyższe zarzuty wnieśli o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uzupełnienie wyroku i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanych z osobna kwoty 6.350,96 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz zasądzenie od (...) S.A. kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,

Ewentualnie na podstawie art. 395 § 2 k.p.c. wnieśli o:

1) uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości wskutek oczywiście uzasadnionego zażalenia, a następnie uzupełnienie wyroku poprzez wydanie postanowienia o zasądzeniu od (...) S.A. na rzecz pozwanych z osobna kwoty 6.350,96 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

2) zasądzenie od (...) S.A. na rzecz pozwanych z osobna kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu uszczegółowili przedstawione powyżej zarzuty.

W odpowiedzi na apelację pozwanych, powódka wniosła o oddalenie apelacji w całości jako bezzasadnej oraz zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na zażalenie pozwanych, powódka wniosła o oddalenie zażalenia w całości jako bezzasadnego oraz zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanych okazała się bezzasadna.

Sąd Apelacyjny wskazuje, że ustalenia faktyczne poczynione w tej sprawie przez Sąd pierwszej instancji są co do zasady prawidłowe i zasługują na pełną akceptację. W tej sytuacji Sąd Odwoławczy podziela je i przyjmuje za własne czyniąc integralną częścią swojego stanowiska i uznając za zbędne ich ponowne szczegółowe przytaczanie w tym miejscu. W sytuacji bowiem, gdy Sąd odwoławczy orzeka na podstawie materiału zgromadzonego w postępowaniu w pierwszej instancji nie musi powtarzać dokonanych ustaleń, gdyż wystarczy stwierdzenie, że przyjmuje je za własne (por. np. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 1935 r., C III 680/34. Zb. Urz. 1936, poz. 379, z dnia 14 lutego 1938 r., C II 21172/37 Przegląd Sądowy 1938, poz. 380 i z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83).

Odnosząc się natomiast do poszczególnych zarzutów podniesionych w apelacji pozwanych należy uznać, iż są one chybione. I tak, w przypadku zarzutu dotyczącego błędnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zważyć należy, iż kontrola zaskarżonego przez pozwanych wyroku prowadzi do wniosku, że w przedmiotowej sprawie Sąd I instancji przeprowadził postępowanie dowodowe w sposób określony przepisami prawa procesowego oraz dokonał wszechstronnej oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Nadto podniesiony osobno zarzut błędu w ustaleniach faktycznych ma jedynie iluzoryczny charakter, bowiem pozwani w uzasadnieniu w żaden sposób nie wykazują jakichkolwiek tez potwierdzających tego rodzaju naruszenie.

Przede wszystkim nie mają racji skarżący podnosząc, iż Sąd I instancji uchybił przepisowi art. 233 § 1 k.p.c. a dotyczącego w niniejszym przypadku głównie wystawionych faktur korekt VAT oraz wskazanych w nich kwot. Należy wskazać, że przepis art. 233 §1 k.p.c. wyraża zasadę swobodnej oceny dowodów, zgodnie z którą, Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie „wszechstronnego rozważenia zebranego materiału” a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1966 roku, sygn. II CR 423/66, niepubl.; uzasadnienie orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1999 roku, sygn. I PKN 632/98, opubl.: OSNAPiUS 2000/10/382; uzasadnienie orzeczenia Sądu Najwyższego z 11 lipca 2002 roku, sygn. IV CKN 1218/00, niepubl.; uzasadnienie orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2002 roku., sygn. IV CKN 1256/00, niepubl.). Przyjmuje się, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być zakreślone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których Sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wążąc ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Jak trafnie przyjmuje się przy tym w orzecznictwie sądowym, jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (tak min. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27.09.2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906). Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie Sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinni wskazać, jakie kryteria oceny naruszył Sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłuszne im je przyznając (tak Sąd Najwyższy min. w orzeczeniach z dnia: 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, LEX nr 52753, 12 kwietnia 2001 r., II CKN 588/99, LEX nr 52347, 10 stycznia 2002 r. II CKN 572/99, LEX nr 53136).

W konsekwencji powyższego, jakkolwiek w apelacji podniesiono zarzut naruszenia art. 233 k.p.c., to jednak nie zostały kwestionowane ustalenia poczynione przez Sąd I instancji dotyczące sposobu wyliczenia wskazanych kwot w fakturach korygujących. Pozwani w swej apelacji zarzut sformułowany jako naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. kierując nie przeciwko tym ustaleniom, zawartym w części uzasadnienia zaskarżonego wyroku obejmującej ustalenia faktyczne Sądu I instancji, ale przeciwko interpretacji tych faktów i wnioskowi wyciągniętemu przez Sąd I instancji, będącym wynikiem analizy faktów, a dotyczącym zagadnienia wyliczenia roszczenia z tytułu świadczonych usług i na tej podstawie ustalenie wynagrodzenia powódki w przysługującej jej wysokości. Uzasadniając te zarzuty pozwani nie podejmują też polemiki z dokonaną przez Sąd oceną zebranego materiału dowodowego, ale odwołując się do ustaleń poczynionych przez Sąd I instancji i stosownych fragmentów uzasadnienia zaskarżonego wyroku kwestionują wnioski Sądu I instancji w zakresie interpretacji ustalonych faktów i ich skutków dla pozwanych. Zaakcentować należy, że apelujący nie podnoszą żadnej nowej, przedmiotowo istotnej okoliczności, która uzasadniałaby brak istnienia roszczenia, jego zasadność w tym rozliczenia za zużytą energię. Samo twierdzenie apelujących, że brak jakiegokolwiek podstawy aby aktualnie przyjąć, że faktury korekty były prawidłowe i wskazywały prawdziwą ilość

zużytej energii oraz wyliczenia ceny za usługę dystrybucyjną mają jedynie ogólnikowy charakter, a strona skarżąca nie starała się poprzeć powyższego żadnym wywodem. Argumentacja zaprezentowana w apelacji stanowi powtórzenie stanowiska pozwanych prezentowanego przed Sądem Okręgowym. Skarżący nie przedstawili natomiast jurystycznych argumentów skutecznie podważających stanowisko i w konsekwencji rozstrzygnięcie Sądu I instancji. W tej sytuacji twierdzenie skarżących, że doszło do naruszenia art. 233 k.p.c. należało uznać za chybione.

Na zaaprobowanie zasługuje także ocena Sądu pierwszej instancji co do przeprowadzonych w sprawie dowodów, prowadząca do wniosku, że strona pozwana w okresie od sierpnia 2007 roku do grudnia 2011 roku dokonała poboru i zużyła dwukrotnie więcej energii elektrycznej, aniżeli objętych pierwotnie wystawionymi przez powódkę fakturami. Bezspornym jest, że strony w okresie objętym sporem wiązała umowa kompleksowa, której definicję zawiera art. 3 pkt 30 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059). W ślad za Sądem Okręgowym uznać należy, że umowa łącząca strony była połączeniem umów obejmujących z jednej strony umowę sprzedaży w rozumieniu art. 535 k.c. w zw. z art. 555 k.c., z drugiej zaś obejmuje umowę o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji. Jednocześnie podkreślić należy, że w przedmiotowej sprawie bezspornym było, jak już wcześniej wspomniano, zawarcie umowy kompleksowej jak i zawnieśkowanie przez pozwanych w dniu 31 lipca 2007 roku zwiększenia mocy dostarczanej energii oraz terminowe regulowanie przez pozwanych opłat za energię w oparciu o wystawione pierwotne faktury VAT.

Nie ma również podstaw do czynienia Sądowi I instancji zarzutu naruszenia przepisu art. 231 k.p.c. Omawiany przepis zawiera definicję ustawową domniemania faktycznego, którego treścią jest uznanie określonego faktu, istotnego dla rozstrzygnięcia danej sprawy, za ustalony, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z zasad logiki i doświadczenia z innych, ustalonych już faktów. Jak przyjął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 kwietnia 2011 roku, sygn. II KKN 410/00, LEX nr 1168695, domniemanie z art. 231 k.p.c. jest w istocie wnioskiem (rozumowaniem sądu orzekającego), u podstaw którego leży ustawowe domniemanie pozwalające na oparciu ustaleń faktycznych na uznaniu za ustalone faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy pod warunkiem, że wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych faktów. Domniemanie takie może być wzruszone poprzez wykazanie nieprawidłowości tego rozumowania polegającego na tym, że fakt przyjęty przez Sąd za podstawę wnioskowania o innym fakcie nie został ustalony, albo też na tym, że fakty składające się na podstawę domniemania faktycznego nie uzasadniają, w świetle wiedzy i doświadczenia życiowego, wyprowadzonego z niej wniosku. Przekładając powyższe na grunt omawianej sprawy nie ma podstaw do podważenia wniosku sądu meriti, iż fakt poboru energii elektrycznej przez pozwanych został wykazany w ilości stwierdzonej w wystawionych fakturach korygujących. Sąd I instancji miał możliwość oparcia się na domniemaniu faktycznym wynikającym z faktu stwierdzonego dowodem z wydruków z faktur korygujących dołączonych do pozwu. Zaakcentować należy, że powyższe faktury zawierają szczegółowy opis sposobu ustalenia należności i szczegółowe informacje za jakie składniki zostały wystawione. W tym miejscu przypomnieć należy, że cena za zużytą energię elektryczną za okres od sierpnia 2008 roku do 22 grudnia 2011 r., wskutek błędu przedsiębiorstwa energetycznego, była naliczana przy uwzględnieniu ilości zużytej energii ustalonej przy mnożnej 60 zamiast 120, a zmiana mnożnej nastąpiła w związku ze złożonym w dniu 31 lipca 2007 r. wnioskiem o zwiększenie mocy umownej za 170 kW do 270 kW. Jednocześnie wszystkie należności wynikające z faktur wystawionych w okresie od sierpnia 2009 r. do grudnia 2011 r. zostały przez pozwaną spółkę opłacone w wysokości wskazanej w tych fakturach. Przy czym wywieść należy, że strona pozwana nie przedstawiła żadnych dowodów przeciwnych, które mogłyby w jakimkolwiek aspekcie podważyć prawdziwość twierdzeń powódki opartych na złożonych przez nią dowodach w postaci skorygowanych faktur VAT. Nie zostało wykazane żadnymi dowodami ilość zużytej określonej ilości energii oraz wyliczenia ceny za usługę dystrybucyjną ani na korzyść, ani na niekorzyść pozwanych, przez co uzasadnione było oparcie się na skorygowanych fakturach VAT. Wbrew twierdzeniom apelujących nie było odpowiednich możliwości, aby skorzystać przez stronę powodową z zakresu technicznego i księgowego w celu udowodnienia przysługującego powódce roszczenia. Nadmienić należy apelującym, że nawet posłużenie się przez powódkę dowodem w postaci opinii biegłego, spowodowałoby dokonanie wyliczeń jedynie w oparciu o sporne skorygowane faktury VAT przedstawione przez stronę powodową. Jednocześnie wskazać należy apelującym, że przedstawione w tabeli przez Sąd Okręgowy szczegółowe wyliczenie cen zostało dokonane w oparciu o ustalenie, iż w okresie od sierpnia 2007 roku do grudnia 2011 roku pozwani zużyli dwukrotnie więcej energii

elektrycznej, co wynikało z punktu 6.8 Instrukcji w zakresie wyliczenia korekt rozliczeń odbiorców (...) sp. z o.o. – korekty z tytułu zastosowania nieprawidłowej mnożnej układu pomiarowo - rozliczeniowego. Kolejno Sąd na podstawie przepisów prawa energetycznego w tym przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. z 2013 r., poz. 1200) wymienił 5 opłat zawartych w taryfie dystrybutora, ale w niniejszym przypadku należało wziąć pod uwagę jedynie dwie z nich, opłatę jakościową oraz opłatę sieciową. Przy czym Sąd mając na uwadze zakres faktur obejmujących przyjęty przez strony za przyjęty okres nieprzedawniony od 21 lutego 2011 roku do grudnia 2011 roku prawidłowo uwzględniając należności z dwunastu faktur - pomnożył razy 2 należności płacone przez pozwanych, wynikające z faktur wystawionych w okresie od grudnia 2009 r. do grudnia 2011 r., które zostały przez pozwaną spółkę opłacone w wysokości wskazanej w tych fakturach. W ten sposób Sąd I instancji w sposób prawidłowy uznał wysokość przysługującego powódce roszczenia od pozwanych.

Chybiony jest też zarzut naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 6 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że powódka sprostała ciężarowi udowodnienia faktów z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne, a w szczególności udowodniła iż pozwani zużyli ilość energii wskazaną na fakturach VAT w korektach. Artykuł 6 k.c. ustanawia podstawową regułę dowodową, zgodnie z którą ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Konsekwencją niewykazania przez stronę prawdziwości jej twierdzeń o istotnych faktach jest to, że fakty te nie będą stanowiły podstawy rozstrzygnięcia sądowego, przez co strona nie osiągnie korzystnego dla siebie orzeczenia. Do naruszenia art. 6 k.c. dochodzi, gdy Sąd orzekający przypisuje obowiązek dowodowy innej stronie niż ta, która z określonego faktu wywodzi skutki prawne (stanowisko takie zajął Sąd Najwyższy w wyroku z 15 marca 2012 roku, I CSK 345/11, opubl.: Legalis). Nie jest uzasadniony zarzut naruszenia art. 6 k.c., jeżeli ustalony w wyroku stan faktyczny jest wynikiem oceny przeprowadzonych dowodów, a nie opiera się wyłącznie na stwierdzeniu, że strona (nieobciążona ciężarem dowodu) nie zaoferowała stosownych dowodów (zob. wyrok Sądu Najwyższego, z dnia 24 maja 2012r., II UK 266/11, opubl.: Legalis). Zaakcentować także należy, że naruszenie art. 6 k.c. nie może natomiast polegać na uznaniu określonych okoliczności za nieudowodnione, gdyż w tym przypadku zachodzić może bowiem jedynie zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego dotyczących oceny materiału procesowego i czynienia ustaleń faktycznych – por np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2005 r. I CK 178/05, LEX nr 220844.

Wbrew stanowisku skarżących powódka wykazała zasadność roszczenia jak i jego wysokość, bowiem w dniu 31 marca 2004 roku strony zawarły umowę sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług przesyłowych nr (...), określając że przedmiotem umowy będzie dostawa energii elektrycznej do zasilania hali produkcyjnej przy ul. (...), (...)-(...) S.. Kolejno zostało przez powódkę wykazane, że pozwani w dniu 31 lipca 2007 roku wnieśli o zmianę mocy z 170 kW na 270 kW, co wiązało się z koniecznością zmiany i dostosowania parametrów technicznych poprzez wymianę przekładników prądowych z przekładni 300/5 na przekładnię 600/5. Powyższa zmiana skutkowała podpisaniem w dniu 4 sierpnia 2007 r. umowy sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji o nr (...). Wskazać należy, że pomimo zmiany przekładni z 300/5 na 600/5, co winno skutkować stosowaniem mnożnej 120 zamiast dotychczasowej 60, w systemie bilingowym powódki zmiana nie została uwidoczniiona, co skutkowało tym, że przyjęta do rozliczeń w każdym okresie rozliczeniowym ilość energii była dwukrotnie zaniżona w stosunku do ilości faktycznie zużytej, a powódka błędnie naliczała rachunki za zużyta energię, stosując nieprawidłowy mnożnik. Jednocześnie po wykryciu błędu dokonano korekty faktur za każdy okres rozliczeniowy z osobna na podstawie Instrukcji w zakresie wyliczania korekt rozliczeń odbiorców (...) sp. z o.o. Jednocześnie, wbrew twierdzeniom skarżącego, podkreślić należy, że w wystawionych przez powódkę i załączonych do pozwu fakturach korygujących zostało dokładnie określone jakiego okresu korekta dotyczy, jakie zużycie zostało skorygowane, a także wskazana została wysokość poszczególnych pięciu opłat zawartych w taryfie dystrybutora. Nadto został określony podział na ceny za sprzedaż energii oraz opłaty za jej dostawę, a wysokość ustalonej kwoty przewidziana została w oparciu o przewidziane w umowach stron taryfy. W tym zakresie podkreślić należy apelującym, że powódka zgodnie z łączącymi strony umowami była uprawniona do wystawienia faktur korygujących. Zgodnie z treścią § 7 ust. 8 lit. c) umowy nr (...) z dnia 4 sierpnia 2007 roku oraz § 8 ust. 14 lit. c) umowy (...) z dnia 9 października 2007 roku sprzedawca ma prawo do korygowania rozliczeń i wystawionych faktur w sytuacji przyjęcia do rozliczeń cen i stawek opłat innych niż określone dla grupy taryfowej,

w której powinien być rozliczony odbiorca, zaś wystawienie faktur korygujących w przedmiotowej sprawie nie było spowodowane wzrostem cen energii elektrycznej. Mając na uwadze powyższe, w związku ze zmianą przekładni z 300/5 na 600/5, co winno skutkować zastosowaniem mnożnej 120 zamiast dotychczasowej 60. Tymczasem powódka wystawiając pierwotne faktury błędnie odczytał ilość zużytej energii przez pozwanych mnożąc wskazania licznika przez 60 zamiast 120. Zatem, w ocenie Sądu Apelacyjnego podstawy do wystawienia faktur korygujących stosownie do treści zawartych w umowach stron, a dokładnie § 7 ust. 8 lit. c) umowy nr (...) z dnia 4 sierpnia 2007 roku oraz § 8 ust. 14 lit. c) umowy (...) z dnia 9 października 2007 roku. W szczególności godnym zauważenia jest, że strona pozwana nie wykazała jakoby kwestionowała wartość faktur, czy też ilość dostarczonej energii za okres sporny, jedynie zostały przedstawione wyciągi z rachunku bankowego wskazujące na terminowe regulowanie należności z tytułu wystawionych faktur. W szczególności podkreślić należy, że na rozprawie z dnia 27 czerwca 2014 roku pozwany G. K. oraz S. K. oświadczyli, że mieli świadomość zmniejszenia się rachunków w związku z czym zaprzestana płatności kar umownych, spodziewali się tego. Jednocześnie przyznali, że podejmowali terminowe czynności, co do regulowania płatności przez okres czterech lat. W konsekwencji czego uznać należy, że pozwani jako przedsiębiorcy mogli byli przewidzieć, że zmiana zamówionej mocy będzie skutkowałą zmianą ceny, a brak dostępu do skrzynki pomiarowej zawierającej licznik i przekładniki, zdaniem Sądu Apelacyjnego nie oznacza, że pozwani nie mieli jakiegokolwiek wiedzy o nieprawidłowości w rozliczaniu energii.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, brak jest przesłanek do uznania, że w niniejszej sprawie doszło do naruszenia przez Sąd I instancji art. 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie. Pozwany twierdzi, że roszczenie powódki stanowi nadużycie prawa, gdyż błąd pracownika strony powodowej powoduje po stronie pozwanych konsekwencje finansowe, które strona pozwana musi ponieść. Wskazać należy, że niewątpliwie w niniejszej sprawie skutek wprowadzenia przez powódkę błędnych danych do systemu skutkowało tym, że przyjęta do rozliczeń w każdym okresie rozliczeniowym ilość energii było dwukrotnie zaniżona w stosunku do ilości faktycznie zużytej. Tym niemniej podkreślić należy, że pozwani nie kwestionowali zużycia faktur, a tym samym zużycia energii w okresie od grudnia 2009 roku do grudnia 2011 roku. Skoro pozwani na rozprawie twierdzili, że spodziewali się zaniżonych wartości, to należy domniemywać, że analizowali otrzymywane faktury, w związku z czym mogli żądać reklamacji, czego bezsprzecznie nie uczynili, dokonując zapłaty należności określonych w fakturach przed ich korektami. W ślad za Sądem Okręgowym., Sąd Apelacyjny nie podziela twierdzeń pozwanych jakoby umowa stron nie dawała powódce prawa do dokonania korekty faktur. Zaakcentować należy, że umowa o świadczenie usługi kompleksowej w sposób wyraźny w § 14 dawała sprzedawcy prawo do korygowania rozliczeń i wystawionych faktur w szczególności w przypadku stwierdzenia określonych przesłanek, między innymi przyjęcia do rozliczeń błędnych odczytów wskazań układu pomiarowo - rozliczeniowego. Zdaniem Sądu Apelacyjnego do powyższego znajdzie również zastosowanie sformułowanie zawarte w § 8 lit. c) tej umowy, czyli przyjęcia do rozliczeń cen i opłat stawek innych niż określone dla grupy taryfowej, w której powinien być rozliczany odbiorca, co bezsprzecznie obejmuje również sytuację zastosowania błędnej mnożnej. W związku z powyższym w tym zakresie w przedmiotowej sprawie art. 5 k.c. nie znajdzie zastosowania.

Reasumując Sąd Apelacyjny uznał, że wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie jest prawidłowy, bowiem znajduje oparcie w stanie faktycznym i przepisach prawa przywołanych przez Sąd, zaś apelacja pozwanych podlegała oddaleniu jako bezpodstawna stosownie do art. 385 k.p.c.

Odnosząc się do zażalenia pozwanych, to wskazać należy, że nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że rozstrzygnięcie o rozdziale kosztów procesu obejmuje wszystkie koszty poniesione przez strony, pozostaje w ścisłym związku z wynikiem sprawy, który w zasadzie decyduje o zastosowaniu jednej z zasad przewidzianych w art. 98 k.p.c. do art. 107 k.p.c. i zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c., dokonywane jest w orzeczeniu kończącym sprawę. Jeśli końcowe orzeczenie sądu nie zawiera rozstrzygnięcia co do kosztów procesu, to strona zainteresowana może domagać się uzupełnienia tego braku na podstawie art. 351 k.p.c. Zgodnie z art. 351 § 1 k.p.c. strona może w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku, a gdy doręczenie następuje z urzędu - od jego doręczenia, zgłosić wniosek o uzupełnienie wyroku, jeśli sąd nie orzekł o całości żądania, o natychmiastowej wykonalności, albo nie zamieścił w wyroku dodatkowego orzeczenia, które według przepisów ustawy powinien był zamieścić z urzędu. Uzupełnienie orzeczenia w przedmiocie kosztów postępowania może mieć miejsce, jeśli nie

zawiera ono żadnego rozstrzygnięcia co do tych kosztów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2012 r., I CZ 116/12).

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy w Szczecinie w punkcie III wyroku z dnia 11 lipca 2014r. zasądził od powódki na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 2.722, 48 zł tytułem kosztów procesu. Zatem brak jest możliwości uzupełnienia wyroku w zakresie pozostałych zgłoszonych przez pozwanych, a nieuwzględnionych kosztów procesu. Przyjmuje się bowiem, że jeżeli końcowe orzeczenie sądu stanowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu, to strona niezadowolona z tego rozstrzygnięcia może podważać prawidłowość częściowego jedynie uwzględnienia jej wniosku, albo nieuwzględnienia go, drogą zażalenia. Zażalenie na orzeczenie o kosztach procesu przysługuje także wtedy, gdy Sąd I instancji uwzględnił tylko część żądanych kosztów i nie oddalił wniosku o te koszty w pozostałym zakresie, ponieważ, to pozytywne rozstrzygnięcie zawiera również oddalenie wniosku w nieuwzględnionej części (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., I PZ 33/11). Zgodnie z powyższym nie ma podstaw do przyjęcia, że w takiej sytuacji należałoby domagać się uzupełnienia orzeczenia. Wobec tego zasadnie Sąd Okręgowy wniosek pozwanych z dnia 25 lipca 2014 r. o uzupełnienie wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 11 lipca 2014r. w części dotyczącej kosztów procesu oddalił.

Zaakcentować należy skarżącym, że nadmienione przez nich w treści zażalenia stanowisko Sądu Apelacyjnego w Szczecinie w sprawie o sygn. akt I ACa 363/13 dotyczy całkowicie odmiennej sytuacji, niż przedstawiona w przedmiotowej sprawie. Godnym zauważenia jest, że w przytoczonej powyżej sprawie (I ACa 363/13) powódki domagały się roszczenia o zasądzenie odpowiedniej sumy pieniężnej za doznana krzywdę. W przypadku powódek koszty zostały zasądzone względem nich osobno, gdyż w przytoczonej sprawie o sygn. akt I ACa 363/13 między powódkami występowało współuczestnictwo formalne. Ich roszczenia oparte są bowiem na jednakowej podstawie prawnej, zaś każda żąda swojego własnego zadośćuczynienia za doznana krzywdę.

W konsekwencji czego, uznać należy, że przedstawiona w zażaleniu argumentacja pozwanych dotycząca zastosowania w niniejszym przypadku sprawy o sygn. akt I ACa 363/13 Sądu Apelacyjnego w Szczecinie nie ma zastosowania w niniejszym przypadku. Podkreślić skarżącym należy, że w przedmiotowej sprawie pozwanych łączy współuczestnictwo materialne, określone w art. 72 § 1 pkt 1 in fine k.p.c. wynikające z oparcia praw każdego z pozwanych do stosownego zadośćuczynienia na tej samej podstawie faktycznej i prawnej. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, współuczestnikom materialnym, reprezentowanym przez tego samego profesjonalnego pełnomocnika procesowego, Sąd przyznaje zwrot kosztów w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu jednego pełnomocnika (uchwała SN z dnia 30 stycznia 2007 r., III CZP 130/06, OSNC 2008/1/1; postanowienie SN z dnia 7 kwietnia 2011 r., IV CZ 142/10; postanowienie SN z dnia 16 listopada 2011 r., V CZ 83/11). Taki sposób rozstrzygnięcia o kosztach jest następstwem uprzedniego przesądzenia, że po stronie wygrywającej spór istniało współuczestnictwo materialne, bez względu na fakt, że sporządzane zostały odrębne pisma w postaci sprzeciwów od nakazu zapłaty, zażaleń, tym niemniej nie zmienia to oceny prawnej w niniejszym przypadku.

Mając to na uwadze Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie pozwanych jako bezzasadne.

Nadto Sąd z urzędu dokonał sprostowania oczywistej omyłki , w rubrum zaskarżonego wyroku ,w zakresie wymienienia jednego z pozwanych, mianowicie **w** miejsce: „T. R.” wpisuje: „T. R.” (art. 350 § 1 i 3 k.p.c.).

O kosztach postępowania apelacyjnego na zasadzie przewidzianej w art. 98 k.p.c. odpowiedzialności stron za wynik procesu, zasądając w oparciu o art. 98 § w i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i § 12 ust. 1 pkt. 2 i § 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, które wyniosły 2.700 złotych. Natomiast o kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 K.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 4 w/w rozporządzenia, które to koszty wyniosły 600 złotych.

Agnieszka Sołtyka Maria Iwankiewicz Eugeniusz Skotarczak